

Krajský úřad Jihočeského kraje,
Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví
U Zimního stadionu 1952/2
370 76 České Budějovice

Připomínky k přepracované dokumentaci dle 100/2001: Rozšíření technologie ve stávajícím areálu Energobloku Domoradice, CARTHAMUS a.s., Jihočeský kraj - zpracováno podle § 6 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů s obsahem a rozsahem podle přílohy č. 4

1. Odůvodnění záměru

Poptávka po tepelné energii nadále není v dokumentaci prokázána - zpracovatel tvrdí, že „v dokumentaci je uvedena potřeba vyšších nároků na tepelnou energii v okolí provozovny. Předpokládá se napojení na teplotněnskou soustavu dalších významných spotřebitelů; příp. dle rozvoje distribuční sítě:

<i>Větev teplovodu</i>		<i>cca GJ/rok</i>
<i>větev průmyslová zóna</i>	<i>Linde, Schwan Stabilo</i>	<i>16 000</i>
<i>větev město</i>		<i>1 500</i>
<i>větev Trojice</i>	<i>ČOV, nemocnice</i>	<i>30 000</i>
<i>větev Vyšný</i>	<i>areál vojsko</i>	<i>7 000</i>
<i>větev Špičák</i>	<i>VS Špičák</i>	<i>15 000</i>
<i>větev Chvalšinská</i>	<i>bazén, gymnázium, Madeta</i>	<i>20 000</i>
<i>celkem</i>		<i>89 500</i>

Celkově jde až o cca 89 500 GJ/rok potenciálních nových odběrů tepla za rok. “

Tabulka hypotetických odběratelů tepla však žádné vyšší nároky na tepelnou energii nedokládá, nebyla nijak vysvětlena. V areálu Vyšný je plánována bytová výstavba a zajištění energií je v energetické koncepci zpracované firmou ENACO plánováno ve variantách, vždy se ale počítá se zemním plynem, ev. tepelnými čerpadly a FVE. Podobně hypotetické jsou plány na zásobování dalších subjektů ve městě Český Krumlov teplem, např. zásobování teplem bazénu, který má být postaven až za několik let.

Odůvodnění, že „oznamovatel nechce pokračovat ve stávajícím rozsahu výroby energie, hodlá výrobu energie zvýšit a stát se tak významnější firmou na trhu především s elektrickou energií“ je pouze potvrzením komerčního záměru. V případě neprovedení záměru – u tzv. nulové varianty, která v dokumentaci stále chybí, by se prokázaly jiné, pro vývoj stavu životního prostředí v dotčeném území, příznivější možnosti výroby tepla a elektrické energie.

Záměr rozšíření výroby tepelné a elektrické energie spalováním odpadů není odůvodněn vážnou potřebou dodávek tepla a elektřiny v daném území. Nemá podporu veřejnosti, ani vedení města. Ochrana zdraví a životního prostředí je naproti tomu veřejným zájmem, který musí mít přednost.

2. Spalovna odpadů Domoradice bude v systému energetického využití odpadu v Jihočeském kraji nadbytečná.

Zpracovatel uznává, že „je zřejmé, že produkce komunálních odpadů vhodných k termickému využití v Jihočeském kraji bude stávajícími záměry pokryta, pokud budou realizovány.“ Současně však tvrdí, že záměr není v rozporu s Plánem odpadového hospodářství Jihočeského kraje na období 2016 – 2025 s výhledem do roku 2035.

Je otázkou, proč zpracovatel zpochybňuje realizaci jiných záměrů na termické využití odpadů v Jihočeském kraji, které jsou procesně v pokročilejším stadiu (ZEVO Vráto a ZEVO Planá nad Lužnicí).

Záměr spalovny odpadů je však především v rozporu se strategickými dokumenty Jihočeského kraje (POH 2016-2025 s výhledem do roku 2035 a Územní energetická koncepce), protože tyto dokumenty zvažují odpady pro termické využití produkované v Jihočeském kraji (cca. 200 tis. tun), nikoli odpady z jiných krajů.

Zpracovatel v dokumentaci bez skrupulí konstatuje: „*Sousední kraje však pokryty nejsou – Plzeňský kraj – (stávající kapacita ZEVO Chotíkov je nedostatečná), Středočeský kraj (pokrytí závisí na realizaci ZEVO Mělník, případně dalších záměrů), Kraj Vysočina (jeden reálný kapacitně malý záměr na energetické využití odpadů).*“

Transporty a spalování odpadů z jiných krajů logicky zatíží více životní prostředí v Jihočeském kraji. Tento argument zpracovatel bez vysvětlení neakceptuje.

3. V doplněné dokumentaci chybí základní fakta o spalovaných odpadech

V Domoradicích se mají spalovat upravené odpady nebo TAP s podílem plastů 30%. Zpracovatel tvrdí, že se nejedná o velký podíl plastů, což je tvrzení velmi sporné. Především však i v doplněné dokumentaci chybí materiálové složení TAP – podíl biomasy, textilu, papíru a upřesnění složení plastů. Odhadnout průměrný obsah fosilního uhlíku na 50% nevede k reálnému posouzení klimatických dopadů. Bez informace o materiálovém složení nelze posoudit tvorbu emisí CO₂, těžkých kovů, dioxinů..., veškeré výpočty jsou pouze hypotetické.

V dokumentaci lze nalézt informaci: „*že firma Rumpold 01 Vodňany, s. r. o. má zpracovanou studii proveditelnosti pro produkci upravených odpadů (TAP) s požadovanou kapacitou a připravuje realizaci. K záměru zpracovává oznámení dle zákona EIA... mělo by být předáno na KÚ Jihočeského kraje nejpozději do konce roku 2025.*“

Je otázkou, proč probíhá EIA na spalovnu odpadů, když ještě neproběhla EIA na produkci upravených odpadů u firmy Rumpold 01 a následující povolení řízení. Teprve poté, až budou známy skutečné charakteristiky upravených odpadů, nikoli předpoklady, je možné reálně vyhodnotit jejich dopady a také porovnat dle BAT.

Například BAT 9 – určení druhů odpadů, které lze spalovat, pokud jde o fyzikální stav, chemické vlastnosti nebezpečné vlastnosti a přijatelná rozmezí energetické hodnoty, vlhkosti, obsahu popílku a rozměrů. Zpracovatel „porovnává“ odpad s požadavky BAT 9 takto – do zařízení bude přijímán jednodruhový odpad, 19 12 10, příp. TAP od externího dodavatele. Evidentně neplní požadavky dle BAT.

Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí však požaduje popis technického a technologického řešení záměru; v případě záměrů spadajících do režimu zákona o integrované prevenci (tomu záměr rozšíření technologie v Energobloku Domoradice podléhá) také porovnání s nejlepšími dostupnými technikami, s nimi spojenými úrovněmi emisí a dalšími parametry (příloha č. 4 zákona č. 100/2001

Sb., část B, I. Základní údaje, odst. 6), v dokumentaci sice k porovnání s BAT dochází, ale jen formálně, zpracovatel tak nesplnil požadavky zákona EIA.

Upozorňujeme také na zajímavý argument Krajského úřadu, že je nereálné, aby jediným dodavatelem byla společnost Rumpold Vodňany.

4. Emise a vliv na jednotlivé složky životního prostředí

V doplněné dokumentaci zůstává tvrzení, že realizace záměru není náročná na emise znečišťujících látek, celkově nejsou překračovány platné imisní limity koncentrace znečišťujících látek, byť z hlediska ovlivnění kvality ovzduší lze považovat záměr za „mírně negativní, akceptovatelný“, ale nepředstavující významné zdravotní riziko pro obyvatele. Podobně zpracovatel „vyřešil“ i vlivy na povrchové a podzemní vody, na přírodní zdroje, biologickou rozmanitost, na půdu, krajinu a na hmotný majetek a kulturní dědictví – vše je akceptovatelné.

Vliv záměru na hlukovou situaci považuje zpracovatel sice za významný, ale akceptovatelný. Proč by nárůst hluku, zácpy v dopravě a další emise způsobené dalšími 34 jízdami nákladních aut denně na celkově 74 měli akceptovat obyvatele v Domoradicích a v Přísečné nezdůvodnil. Odůvodnění, proč nelze v současnosti využívat železniční vlečku, je nedostatečné, jediným uvedeným důvodem je finanční nevýhodnost.

Každá spalovna odpadů je však zařízením, které do ovzduší uvolňuje PFAS (per- a polyfluorované sloučeniny), dioxiny, těžké kovy a mikroplasty. Např. PFAS jsou karcinogeny, snižují plodnost u žen, poškozují imunitní a endokrinní systém. Jejich koncentrace nejsou monitorovány a nebudou ani u tohoto záměru. Jsou ale velmi nebezpečné lidskému zdraví, kolem spaloven je jejich koncentrace vyšší.

V pevných odpadech ze spalovny jsou životu nebezpečné látky – ve škváře např. PFAS, bromované dioxiny, v popílku těžké kovy, PCB, chlorované dioxiny. Spalováním se sice sníží hmotnost odpadu, ale z komunálního odpadu vznikne koncentrovaný nebezpečný odpad. Pokud se bude dál využívat popel či škvára (např. ve stavebnictví) je třeba prokázat, že není nebezpečný – je potřeba monitoring, nebo je nepoužívat jako využitelný výrobek.

Předpokládaná produkce odpadů po spálení je následující – 11 976 tun popele a strusky/ rok, 4 400 tun popílku obsahujícího nebezpečné látky/rok a 28 tun kalů z čištění průmyslových odpadních vod obsahující nebezpečné látky. Nebezpečné odpady se budou muset skládkovat, v dokumentaci je nově uvedeno, že budou uloženy na skládce firmy Rumpold Vodňany.

Přikládáme překlad článku, zdroj: <https://zerowasteeurope.eu/press-release/new-data-links-waste-incinerators-to-toxic-contamination-in-surrounding-environments-spain-netherlands/>

5. Odběr 170 000 m3 vody za rok

Odběr 170 000 m3 vody od Jihočeského vodárenského svazu představuje významný odběr a využívání pitné vody pro průmyslový účel. Využívání odběru povrchové vody z Vltavy je etičtější variantou, nicméně je otázka, jaký bude mít vliv na průtok vody zejména v letních měsících.

Otázku technologických odpadních vod je třeba vysvětlit, protože v dokumentaci jsou protikladná vyjádření:

Technologické odpadní vody v rámci záměru nevznikají, s výjimkou odluhů. Čištění vod v provozovně zůstane zachováno. Stávající membránový proces bude upraven a bude zařazena

odparka na koncentrát.....

Množství odpadní technologické vody z posuzovaného záměru je cca. 450-500 l/hodinu, 4 000m³ za rok.

Zpracovatel dokumentace neodůvodnil potřebnost záměru s ohledem na možné vlivy na zdraví obyvatel a životní prostředí, nepopsal pravděpodobný vývoj v případě neprovedení záměru, neproběhlo srovnání vlivů na životní prostředí u jiných možných variant. Zákon dále vyžaduje porovnání emisí posuzovaného záměru s emisemi dle BAT, v dokumentaci k porovnání dochází, ale jedná se o srovnání hypotetických předpokladů, protože chybí materiálové složení spalovaných odpadů. Dokumentace dostatečně nezohledňuje rizika s ohledem na PFAS, mikroplasty, těžké kovy, PCB, chlorované a bromované dioxiny vzniklé po spalování.

Navrhujeme vydání negativního stanoviska v procesu EIA.

Strana zelených Český Krumlov,

Dana Kuchtová, předsedkyně základní organizace Strany zelených Český Krumlov

Český Krumlov, 11. 11. 2025

